

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 12312

Tarih : 16.06.2025

29900

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın, *Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek* tarafından Anayasa'nın 98. maddesi ve İçtüzük'ün 96. ve 99. maddeleri uyarınca yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Gülüstan Kılıç Koçyiğit
Kars Milletvekili
DEM Parti Grup Başkanvekili

Türkiye'de derinleşen ekonomik kriz, gelir adaletsizliği ve yüksek enflasyon karşısında yurttaşlar her geçen gün daha fazla borç sarmalına sürüklenmektedir. Özellikle dar gelirli aileler, emekliler, çiftçiler ve küçük esnaf, yaşamlarını sürdürebilmek için banka kredilerine ve kredi kartlarına yönelmekte, ancak artan faiz oranları ve istikrarsız ekonomik koşullar nedeniyle borçlarını çeviremez hale gelmektedir.

Bu tablo en çarpıcı biçimiyle Kars'ta da kendini göstermektedir. Son aylarda icra takibine konu olan borç sayısında gözle görülür bir artış yaşanmış, yurttaşların günlük yaşamları doğrudan etkilenmiştir. Bankaların avukatlar aracılığıyla yoğun biçimde icra işlemleri başlatması, yurttaşların temel ihtiyaçlarını dahi karşılayamamasına, psikolojik ve sosyal açıdan ciddi sorunlar yaşamasına yol açmaktadır.

Bankalar, büyük sermaye gruplarının yüz milyarlarca lirayı bulan batık kredilerine karşı çoğu zaman kayıtsız kalırken, küçük ölçekli borçlarını ödeyemeyen yurttaşlara karşı çok daha sert ve hızlı icra prosedürleri işletmektedir. Bu eşitsiz yaklaşım, yurttaş nezdinde kamusal güveni sarsmakta, derin bir adalet krizine sebep olmaktadır.

Kars'ta yaşanan bu tablo, aslında Türkiye genelinde büyüyen bir ekonomik yıkımın göstergesidir. Bu nedenle konuya dair veriye dayalı, şeffaf ve kamu yararını önceleyen bir değerlendirme yapılması ve acilen çözüm odaklı bir yaklaşımın hayata geçirilmesi elzemdir.

Bu bağlamda;

1. 2020 yılından bu yana Kars ilinde yıllara göre açılan icra takibi dosyası sayısı kaçtır? Bu dosyaların yıllık artış oranı nedir?
2. Aynı dönemde Kars'ta banka alacakları nedeniyle başlatılan icra dosyası sayısı kaçtır? Bu dosyaların ne kadarı bireysel (hanehalkı) borçlardan, ne kadarı ticari borçlardan kaynaklanmaktadır?
3. Kars ilinde son 5 yılda icra takibine konu olmuş tarım kredisi sayısı kaçtır? Bu kredilerde ortalama borç tutarı nedir?
4. Kars ilinde son bir yıl içerisinde kredi kartı borcunu ödeyemediği için hakkında icra işlemi başlatılan yurttaş sayısı kaçtır?
5. Türkiye genelinde 2020 itibarıyla icra takibine düşen yurttaş sayısı yıllara göre kaçtır? Bu kişilerin gelir grubu, cinsiyet, eğitim durumu ve bölgesel dağılımı nedir?
6. Bankaların, yüksek tutarlarda kredi borcunu ödemeyen büyük sermaye gruplarına karşı uyguladığı prosedürlerle, küçük tutarlı borçlar nedeniyle dar gelirli yurttaşlara karşı uyguladığı icra işlemleri arasında ne gibi farklar bulunmaktadır? Bu konuda uygulamaların ayrımcılık ve eşitsizlik yarattığını değerlendirmesi karşısında yürüttüğünüz bir izleme değerlendirme çalışmanız var mıdır? Yoksa böyle bir çalışma planlanmakta mıdır?
7. Yüksek enflasyon ve yoksullaşmanın yaygınlaştığı bu dönemde yurttaşların borçlarını ödeyememesi halinde, bankaların icra işlemlerine alternatif çözüm yolları (borç yapılandırma, faiz affı vb.) sunması yönünde bir bakanlık düzenlemesi gündemde midir?
8. Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) icra işlemlerine konu olan banka alacaklarını sosyal ve ekonomik açıdan sınıflandırarak farklılaştırılmış uygulamalar var mıdır, yoksa planlamakta mıdır?
9. Bankaların borç tahsil süreçlerinde yurttaşlara yönelik psikolojik baskı, hak ihlali veya kötü muameleyle dair şikâyetleri inceleyen bir kamu denetim mekanizması var mıdır? Varsa bu kurumun adı, yetkileri, işleyişi nedir? Yoksa kurulması planlanmakta mıdır?
10. Kars gibi ekonomik olarak geride bırakılmış ve potansiyeli çok yüksek bölgelerde yaşayan yurttaşların icra baskısından korunmasına yönelik özel bir sosyal koruma programı ya da bölgesel kredi borç erteleme politikası geliştirilmesi mümkün müdür?